SURINAAMSCHE COURANT.

(No. 41.) DINGSDAG den 20sten MEI. (Ao. 1828.)

PARAMARIBO.

PARAMARIBO DEN 17 MEI 1828.

Het Gouvernement dezer Kolonie, op aanstaande Dingsdag den 20 dezer Maand zullen worden overgegeven aan Zijne Excellentie den Heer Schout bij Nacht benevens Gouverneur Generaal over de gezamenlijke West-Indische Kolonien &c. &c. &c. Zoo zal op dien dag des voormiddags om half twaalf uren, door Zijne Excellentie den Heere Gouverneur Generaal Publieke audientie worden verleend, in de Raadzaal ten Gouvernements-Huize, aan alle Civile en Militaire authoriteiten dezer Kolonie terwijl in afwagting der nader te bepalen benoemingen, welgemelde Zijne Excellentie voortaan alle Dingsdagen en Donderdagen van des morgens zelf tot een uren ter Gouvernements Secretarij zullen ontmoeten, om aan ieder wiens belangen eene mondelinge voordragt vorderen, niet willekeurig om in uitgenomene gevallen ook buiten genoemde dagen zich aan welgemelde Zijne Excellentie te adresseren.

Van welk bovenstaande bij deze aan het algemeen wordt kennis gegeven.

Namens Zijne Excellentie den Heere Schout bij Nacht Gouverneur Generaal voornoemd.

De 1ste Luit. Adjudant,

R. H. ESSER.

ZEE-TYDING.

VERTROKKEN DEN.

De Nd. Am. Brik *Courier*, Kapt. Seward, naar *Boston*.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

Getrokken uit de Hollandsche Couranten van Februarij 1828.

NEDERLANDEN.

UIT BANT den 26sten February. Uit brieven van Curaçao, van den 30sten November, zien wij dat de vrije haven, welke Z. M. onze Koning aan deze Nederlandsche bezitting in de West-Indien gunstiglijk verleend heeft, niet aan de verwachting voldoet, welke men zich daarvan voorgesteld had; hetwelk hoofdzakelijk, zoo niet geheel, aan den slechten toestand van Columbia is toe te schrijven. Dit uitgestrekt en vruchtbaar gedeelte des aardbols is bij voortduring het tooneel van onlusten en verdeeldheden. Het is thans niet alleen de twist over het federatie en centraal stelsel, welke sedert April 1826 in Columbia heerscht, en te Valencia, Porto-Cabello en Cumana bloed heeft doen stroomen, hetwelk de gemoederen in beweging brengt, maar nu is er eene grootere onrust ontstaan, dewijl zich de plannen van *Bolivar*, welke men reeds lang vermoed had en die duidelijker werden door de monarchale constitutie, welke hij aan Bolivia gegeven en daarna met geweld van wapenen aan Peru opgedrongen heeft, meer en meer begonnen te ontwikkelen. Deze, namelijk, wil de rol van *Napoleon* spelen, en van een tiental republiken, Keizer worden over een uitgestrekt rijk, waartoe, naar zijne dwaze plannen, niet meer dan 4 of 5 der tegenwoordige republieken behooren zullen; doch bij geluk bezit hij noch de kracht, noch het karakter, noch de talenten van dezen, om zijne anti-republikeinsche plannen ten uitvoer te brengen. Intusschen zijn de presidenten van die republieken, welke gedeelten van zijn groot rijk moeten uitmaken, reeds zijne creaturen, gelijk de generaal *Suere* van Peru, en de generaal *la Mar* van Bolivia. Vele zijner aanhangers zijn reeds in onderscheidene departementen gezonden ter bevordering van dit plan. Eenen van deze, zijn secretaris, met name *Antonio Guzman*, is het [illegible] geluk hem als dictator te doen [illegible] in de provincien Guayaquil en Quito, zoo als

blijkt uit een dagblad van Caracas, genaamd *El Colibri*, van den 24sten Augustus 1827. Ook de militaire magt, welker chef hij is, heeft hij op zijne hand. Doch het groeit, zulks begint er hem om te laten en zal met kracht zich tegen zijn plan verzetten, zoodat het vooruit te zien is, indien hij zijn plan, ondanks den tegenstand, welke zich nu reeds overal openbaart, wil doorzetten, hij over een rijk regeren zou, dat nu reeds zoo weinig bewoond is, maar dan geheel ontvolkt zou wezen.

Het gouvernement van Columbia, te Santa-Fé gevestigd, aan welks hoofd de schrandere *Santander* als vice-president staat, schijnt de bedoelingen van *Bolivar* maar al te duidelijk te kennen. Hetzelve heeft een besluit genomen om de krijgsmagt van Columbia tot op 9980 man te verminderen, waartegen *Bolivar*, nog altijd sprekende van de zuiverheid zijner liberale grondbeginselen, terstond is opgekomen en den senaat genoodzaakt heeft dit besluit te modificeren.

Bij een ander besluit van den senaat en de kamer der vertegenwoordigers, vergaderd in kongres op den 30sten Junij 1827, te Santa-Fé gepubliceerd, wordt besloten dat, overeenkomstig de constitutie, de uitvoerende magt, zoodra het kongres vergaderd is, zonder deszelfs toestemming, geene buitengewone maatregels voorschrijven mag en dat de hervormingen, welke reeds door dezelve mogten gemaakt zijn, langzaam zullen moeten hersteld worden, en dat voorts geen Columbiaan verpligt is te gehoorzamen dan aan autoriteiten, welke door de constitutie en de wetten daargesteld zijn.

Tegen dit besluit is eene allerhevigste en onheildadige proclamatie door den kolonel *Carbelli*, intendant van Maracaibo uitgevaardigd, en aan de overige intendanten in de departementen gezonden, welke proclamatie op weinige plaatsen gepubliceerd en over het algemeen met verontwaardiging door het volk gelezen is.

De korpsen van onderscheidene garnisoenen in het departement Magdalena hebben den [illegible] raads aan den President *Bolivar* een adres toegezonden, waarin zij hem hunne diensten aanbieden en van hunne eeuwigdurende en onveranderlijke gehechtheid aan zijnen persoon verzekeren. Op welk adres den generaal *Sublette*, kommandant van genoemd departement, geantwoord heeft, dat het gouvernement kennis heeft genomen van al deze betuigingen en dat, ofschoon het niet onaangenaam voor hetzelve van wezen, de betuigingen der chefs en officieren dier corpsen, ten opzigte hunner verkleefdheid en dienstvaardigheid aan den chef, die hen menigmaal naar de overwinning geleid heeft, te vernemen, het echter moet te kennen geven, dat in eene republikeinsche regering zodanige betuigingen gevaarlijk zijn voor de vrijheid en de regten van het volk, en tevens de wetten schenden.

Doch even als deze en meer dergelijke daadzaken, heeft een brief van den president van het Hooge-hof, *Manuel Vidaurre*, aan den vice-president der republiek Columbia, *Santander*, den sluijer opgeligt, welke nog over het plan van *Bolivar* hing. Deze brief is medegedeeld door het dagblad *l'Ami de la Colibri*, van den 24sten Julij; in denzelven zegt *Vidaurre*: »dat de gunsteling van de fortuin, de zoon des roems *Bolivar*, hooger willende klimmen dan hij reeds is, eene nieuwe dijnastie openen en zich Keizer maken wil van het vereenigde rijk Columbia, Peru en Bolivia, ja zelfs Buenos-Ayres en Chili daarbij inlijven wil; — dat hij (*Vidaurre*) aan *Bolivar* geschreven en hem hierover met alle vrijmoedigheid en waarheid onderhouden heeft, voornemende dit gebouw omverre te werpen; — dat hij daarom door *Bolivar* van zijn hoogen post afgezet is, welke hem door wettig gezag voor levenslang gegeven was; doch daarna, dewijl deze merkte dat zulks te veel ongenoegen baren zou, hem wederaangesteld heeft, doch als ambassadeur, om hem daardoor uit den weg te krijgen, en dat dit plan, thans aan de overige republieken genoegzaam bekend, met alle kracht zal verijdeld worden."

Ook in Peru schijnt dat voornemen ontdekt en vernietigd te worden, alzoo de laatste berigten uit Lima melden, dat de Columbiaansche zaakgelastigde, de heer *Armero*, uit Lima gebannen en aan boord van een oorlogs-vaartuig gezet is, om daar mede naar Columbia te rug gezonden te worden, dewijl hij in Peru eene omwenteling ten gunste van *Bolivar* tracht te bewerken. Hierover is het Columbiaansche gouvernement, hetwelk hierdoor in deszelfs eer is aangetast, zeer verontwaardigd en wil represailles nemen.

Terwijl deze verdeeldheden en onlusten inwendig plaats hebben, trekt uitwendig eene donkere wolk over Columbia. De Spaansche Admiraal *la Borde* heeft Cuba verlaten en is met eene aanzienlijke zeemagt (welke *Bolivar* niet bezit) naar Columbia vertrokken. Behalve de priesters, schijnen er nog sommige aanhangers van *Ferdinand VII* in het district, alwaar deze kunnen hunnen aanhang met behulp van onderstand in geld verder uitbreiden; in Venezuela wordt de guerilla van *Piar*, die zich reeds voor het vertrek der Spanjaarden altaar ophield, geduurig grooter, en ontvangt ondersteuning in geld en wapenen. Ook de generaal *Morales*, door zijnen langduurigen oorlog zoo bekend in Columbia, bevindt zich op de Canarische Eilanden, en men gelooft algemeen, dat hij van daar, zoo de omstandigheden het in Spanje slechts eenigzins toelaten, met eene expeditie naar Columbia vertrekken zal.

Doch dit alles is tot verderf van Columbia minder te vreezen dan de despotieke plannen van *Bolivar* en de inwendige onrust en verdeeldheid des volks.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN *den 19den Februarij*. Het finantie-committé is deze dagen benoemd, en de uitlatingen van den Heer *Peel*, die in eene uitvoerige voordragt de schets gegeven heeft van den finantiëlen toestand des lands. Onder de gekozene leden zijn er verscheiden van de oppositie en het voorzitterschap, de wijze van welke vervulling nog altijd bewaard wordt de voorname reden der jongste verandering in het ministerie geweest te zijn, is opgedragen aan Sir *Henrij Parnell*. In de zitting van gisteren heeft de heer *Huskisson*, tegen wien de Whigs, en een groot gedeelte der liberale partij, ten hoogste verontwaardigd zijn, en wien zij twijfeling, zwakheid, ja sommigen ook eigenbaat en dubbelhartig verwijten, zich verdedigd. De *Courier* noemt deze verdediging in een artikel, dat met vrij veel drift geschreven schijnt, eene zeegevierende wederlegging. De *Times*, een der bladen die den Heer *Huskisson*, welken zij te voren naar verdiensten hoogelijk roemden, thans bitten haten, vergenoegt zich, met in plaats van deszelfs wederlegging te beoordeelen, eene korte beknopte schets van hetgeen in de zaak gebeurd is, te geven.

De *Madras Gazette* van den 26sten September verslaart, dat het fort Kolltaran door eene aardbeving was vernield en ongeveer duizend menschen onder de puinhoopen waren bedolven geworden: dezelfde schok had eenen berg in stukken doen springen, welke in de rivier Rosteel vallende, het land tot op eenen afstands van 200 roos in den omtrek hadden doen overstroomen. Drie duizend werklieden waren bezig een kanaal door den berg te houwen, en men was zeer bedacht voor de ongemakken, welke Lahore te verwachten had, indien de rivier zich zelve eenen weg mogt banen. Men zeide ook dat te Amritser, Lahore en Kamp niet minder dan 30,000 menschen de slagtoffers geweest waren van de *cholera morbus*.

TURKYE.

KONSTANTINOPEL, *den 11den Januarij*. Er had zich hier een gerucht verspreid, dat Graaf *Capo d'Istria* in Morea aangekomen en als Chef der Grieksche regering uitgeroepen zou zijn; voorts dat een nieuw vereenigd eskader, hetwelk nog door eenige Nederlandsche schepen vermeerderd [illegible] den Archipel kruiste en voor de Dardanellen

slezende. Deze gerechten, welke tot nog toe onbevestigd zijn gebleven, deden de Porte besluiten om van haaren tot heden rustigen toestand tot geheel tegengestelde geweldige middelen over te gaan. Zij gaf bevel de Dardanellen en den Bosphorus te sluiten; verscheidene oorlogschepen werden naar eenige zeemijlen gezonden en gingen midden in het zeewater voor anker liggen. Alle geladen schepen onder Europesche vlag werden aangehouden, en konden slechts door het prijs geven der ladingen vrij komen; het stelsel der vervolging begint op nieuw, en wordt voornamelijk tegen de Armeniërs van de roomsch katholijke leer in uitvoer gelegd; aan welken de te Konstantinopel residerende armenische patriarch alle bescherming ontzegd, vermits hij hen als ketters beschouwd, hoewel het misschien in zijne magt stond om den toorn der Porte van het hoofd te wenden. Men vermoedt zelfs dat hij de geen is, die de troon deser tot nog toe gezochte vreedzame onderdanen bij den Grooten Heer verdacht gemaakt heeft; dat hij aangeboden heeft bewijzen te leveren dat deze sekte met de Franken, voornamelijk met de Russen, gemeenschap houdt, en dat hij zelfs op hare verbanning heeft aangedrongen. Ook werden verscheiden honderden Frankische huisgezinnen van de drie vermelde natien op last der Porte ingescheept en weggevoerd, dewijl zij geene geregelde broodwinning hadden, en, zeide men, de Muzelmannen benadeelden. De aanvoer van granen heeft opgehouden en de pakhuizen der hoofdstad zijn vol. Verscheidene bakkers zijn ter dood gebragt, deels omdat zij het brood te ligt gebakken, en deels omdat zij hunnen voorraad van meel hadden laten opgaan; thans levert het gouvernement uit zijnen magazijn aan de bakkers het meel tegen eenige vaste prijs.

ADVERTISSEMENTEN.

De Raad Kontrarolleur van Finantien der Kolonie *Suriname*, als daartoe gecommitteerd, herinnert door deze het Publiek aan den inhoud der Publikatie van het Hof van *Politie* van den 16 January dezes Jaars N°. 1, waarbij de finale inruiling van het *oude Surinaamsch Papier en Kaartengeld* tegen Nederlandsche Muntspecien, ten Kantoren van den Heer Kommies ter Betaling en den daarbij vermelde Ontvangers, met wegen afgeloopen voor of uiterlijk op Vrijdag den 30sten dezer maand, aangezien het zelfde artikel derzelve Publikatie ten strengste zal worden gehandhaafd, en deze termijn zijnde verstreken, de gem. Papiermunt gevolgelijk zal worden gehouden voor billon.

Paramaribo den 19e. *Mei* 1828.

De Raad Kontrarolleur van Finantien voornoemd,

A. T. KRUITHOFF.

Op authorisatie van het Edel Kollegie van Heeren Kommissarissen tot de zaken der *Nieuwe Wees- Kuratele en Onbeheerde Boedels Kamer*, zullen Kurators op Donderdag den 29sten dezer, des morgens ten elf uren, bij publieke inschrijving, (mits het hoogste bod goedgekeurd wordende) verkoopen:

Vijf balen Katoen van de Plantagie *Breda*, aankomende voor rekening van wijlen de Heer R. J. A. van SPALL.

Paramaribo den 20e. *Mei* 1828.

R. GOLLENSTEDE,
Secretaris.

Den Ondergetekende voornemens zijnde, voor eenige tijd de Kolonie te verlaten verzoekt een ieder die iets ten zijne laste mogte hebben betaling te bekomen; — gelijk hij ook verzoeke die hem verschuldigd zijn betaling te presteeren.

Paramaribo den 15e. *Mei* 1828.

M. KATZ.

Sedert eenen geruimen tijd heeft zich geabsenteerd, de Neger genaamd NOVEMBER gemerkt W. H. S; die hem bij mij terugt brengt of bij mijnen gemagtigde aan *Paramaribo* den Heer J. O. N. ENGELBRECHT, zal wel beloond worden.

Groot Eigendom den 16e. *Mei* 1828.

W. H. SCHRAM.

Gedrukt te PARAMARIBO ter Gouvernements Drukkerij van de Erven C. J. FUCHS.